

F. KLOPOTAN, *Zimski san*

Kölnu (1966), Düsseldorfu (1971, 1972, 1974, 1978), Mülheimu (1974), Milanu (1974, 1980), Berlinu (1975), Beču (1976, 1977, 1980), Rimu (1979), Münchenu (1987, 1990), Bonnu (1983). God. 1972. predstavljao SR Njemačku na III. trijenalu insitne umjetnosti u Bratislavi.

LIT.: V. Maleković, *I naïfs croati*, Novara 1975. — J. Depolo, *Franjo Klopota* (katalog), Zagreb 1993. VI. MČ.

KLOŠTAR, selo iznad duboke morske uvale na Z obali Istre. Oko uvale su vidljivi ostaci prapov. utvrda na brežuljku Sv. Martin i lok. Gradina. — Pokraj sela se nalazi napušteni i dijelom srušeni bivši benediktinski samostan Sv. Mihovila. Prema legendi, samostan je osnovao Sv. Romuald, osnivač reda kamaldula, koji je boravio u Istri poč. XI. st. Samostanskom kompleksu pripada mala crkva Sv. Mihovila iz VI. st., jednobrodna građevina s trostranom apsidom (bačvasti svod s pojasnicama na lezenama nastao je prilikom neke kasnije pregradnje). U njoj se razabiru ostaci fresaka s prikazom muškaraca i s natpisom. Okolo crkve bilo je starohrv. groblje koje se prema nalazima datira u IX—XI. st. Uz tu crkvu prigradena je 1041. ranoromanička crkva Sv. Marije s polukružnom apsidom u kojoj su djelomično sačuvane zidne slike (prizori mučenja Sv. Stjepana i likovi opata) u stilu benediktinskoga slikarstva otoske umjetnosti iz XI. st. U samostanskome klastru (sačuvano jedno krilo s trijemom) nalazi se grlo cisterne romaničkih obilježja.

LIT.: A. Deanović, *Ranoromaničke freske u opatiji sv. Mihovila nad Limskom dragom*, Bulletin JAZU, 1956, 9—10. — A. Šonje, *Starohrvatska nekropola i drugi nalazi na području benediktinskog samostana sv. Mihovila na Limu*, Ljetopis JAZU, 1957, 62. — B. Fučić, *Istarske freske*, Zagreb 1963. — J. Mladin, *Halštatska nekropola na gradini iznad Linskog kanala*, Jadranski zbornik, 1969. — K. Mihovilović, *Nekropola Gradine iznad Linskog kanala*, *Histria archaeologica*, 1972, 2. — A. Šonje, *Crkvena arhitektura zapadne Istre*, Zagreb—Pazin 1982. Ma. Š.

KLOŠTAR IVANIĆ, naselje na brežuljku iznad Ivanić Grada. Iz brončanog doba nađena je ostava koja pripada kulturi žarnih polja, a datira se u XI. st. Sadrži 277 brončanih predmeta: rijedak par knemida, narukvice, privjeske, ukrasne ploče, šuplje sjekire, dlijeto, srp i unikatni primjerak ingota (kalupa) egejskog tipa. — Dvor zagrebačkoga biskupa na izbrežini spominje se od XIII. st., a na položaju Polaćišće od XIV. st. kaštel s kapelom Ivana Krstitelja, koja je naselju dala ime Ivanić. Uz dvor je zagrebački biskup Luka Baratin dao graditi za franjevece samostan i kasnogotičku crkvu s renesansnim pročeljem, na kojemu je biskupski grb s god. 1508 (stradala 1944, sada ruševina). Samostan s unutrašnjim dvorištem (i bunarom) i crkva etapno su pregrađivani i prigradivani 1678—1784. U crkvi su se nalazila četiri oltara, rad zagrebačkoga kipara Josipa Weinachta (1744—45); propovjedaonica kasnorenesansnog poligonalnog tipa; orgulje, djelo fra A. Schaumanna, V. Zolnera i C. Jägera; niz slika L. Ehrlea (1726), I. Gassera, J. Beyera (oko 1848). Biskup Stjepan II. naselio je u K. I. 1246. benediktinke, koje su tu ostale do kraja XV. st. Njima je pripadala župna jednobrodna crkva Sv. Marije s izduljenim svetištem i zvonikom smještenim uz lađu. Barokizacijom (1759) dobiva uz svetište sakristiju s oratorijem i spremnicu, a uz lađu dvije bočne kapele koje joj daju oblik križa, te pjevalište na četiri stupa. U crkvi se nalaze bogato ukrašeni glavni oltar, dar F. Thauzyja (1762), sedam bočnih oltara s mnogo kipova i slika-

ma J. Beyera, »Božji grob« u obliku baroknih kulisa, kamena Pietà iz XVII. st., tron s Marijom iz XVIII. st., propovjedaonica s kvalitetnim slikama evanđelista, orgulje P. Pumpa (1834), barokni kaleži, monstranca, pacifikal i kadionica kasnogotičkih oblika (1656).

LIT.: Ivanić-grad, prošlost i baština, Ivanić-Grad 1978. — P. Cvekan, *Franjevci u Ivaniću*, Kloštar-Ivanić 1979. — Z. Horvat, *Franjevačka crkva sv. Ivana Krstitelja u Kloštru Ivaniću u svjetlu srednjovjekovnog načina projektiranja*, *Peristil*, 1991, 34. — J. Meder, *Orgulje u Hrvatskoj*, Zagreb 1992. A. Ht.

KLOŠTAR PODRAVSKI, selo u Podravini. Osim nalaza iz brončanog i latenskog doba, otuda potječu brojni nalazi bjelobrdske kulture iz nekropole s grobovima na redove (prstenje, ogrlica, srebrne i brončane sljepoočnice, srebrne i brončane naušnice s grozdolikim privjeskom i dr.). — Od 1295. tu se spominje franjevački samostan. U jednobrodnoj gotičkoj, barokiziranoj župnoj crkvi Sv. Benedikta, s dograđenim bočnim kapelama i zvonikom (1787), očuvana je propovjedaonica (oko 1800) i slika Sv. Ane, signirana: Aug. Kraus 1884, Graz. Kod raskrižja u selu rustična barokna skulptura *Bijeg u Egipat*. A. Ht.

KLOVIĆ, Julije (Juraj Julije Klovic Hrvat, latinizirano Georgius Julius Croata), minijaturist (Grizane u Vinodolu, 1498 — Rim, 5. I. 1578). Nema podataka o njegovoj mladosti i prvom školovanju. Smatra se da je 1516. došao u Veneciju u službu kardinala Domenica, a potom i Marina Grimanija. U Rimu upoznaje Giulia Romana, koji postaje njegovim učiteljem. Oko 1523. odlazi u Mađarsku gdje radi za kralja Ljudevita II, a 1526. vraća se u Rim i stupa u službu kardinala Lorenza Compeggia te ponovno dolazi u dodir sa G. Romanom. Za pljačke Rima 1527. uhićen, a potom oslobođen; odlazi u Mantovu gdje postaje svećenik, mijenja ime Juraj u Julije u čast svojega učitelja i živi u samostanu Candiana kraj Padove gdje prijateljuje s veronskim minijaturistom Girolamom dei Libri. Papinom dozvolom napušta redovnički stalež i stupa ponovno u službu kardinala M. Grimanija u Perugi (1534—38), a 1540. prelazi u službu kardinala Alessandra Farnesea u Rimu. Sa svojim mecenom kraće vrijeme boravi u Firenzi (1551), Parmi (1556) i Piacenzi (1557—58), a 1561. se vraća u Rim i živi kod kardinala Farnesea u Palazzo della Cancelleria, gdje dolazi u dodir s vodećim umj. ličnostima (Michelangelo, G. Vasari, P. Brueghel, V. Colonna). Mladog El Greca preporuča kardinalu A. Farneseu. El Greco je izradio dva portreta J. Klovica: portret iz Napulja (Pinacoteca nazionale di Capodimonte) i portret na donjemu dijelu slike *Izgon trgovaca iz hrama* (Minneapolis, SAD, Institute of Arts) uz likove Michelangela, Rafaela i Tiziana. U oporuci i popisu ostavštine spominju se njegovi crteži prema Michelangelu i Rafaelu, brojne minijature te neki Brueghelovi radovi. Pokopan je u rimskoj crkvi San Pietro in Vincoli.

J. KLOVIĆ, glava starca, inicijal iz kodeksa *Beatissimae Mariae Virginis Officium*. London, British Museum

